

Yliopistokirjastojen kokoelmien tietokartta -hanke, tiedote 7.9.2004

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston tietokarttahankkeen ohjausryhmä kokoontui 31.8.2004 Tampereella. Tietokarttahankkeen yhdyshenkilöt kokoontuivat samoin 31.8. Tampereella.

Yhdyshenkilöiden tapaamisessa Tampereella oli edustettuna 25 kirjastoa, joilla kaikilla on oma yhdyshenkilö. Tilaisuudessa oli läsnä yhteensä 33 henkeä ohjausryhmä mukaan lukien.

Yhdyshenkilöiden tapaamisen esitykset tulevat Tietokarttahankkeen sivuille.

http://www.lib.helsinki.fi/kirjastoala/neuvosto/tietokartta_hankesuunnittelu.htm

Kokoelmien kuvailuformaatti

- Merja Hyödynmaa (Tietokarttahankkeen suunnittelija) esitteli ja jakoi yhdyshenkilöille tietokartan kokoelmien kuvailuformaatin luonnoksen, joka perustuu kansainväliseen formaattiehtotukseen *Dublin Core Collection Application Profile* (20.8.04) + suunnitteilla oleviin lisäkenttiin. Kansainvälisestä formaatista löytyy lisätietoa osoitteista
<http://www.ukoln.ac.uk/metadata/dcmi/collection-ap-summary/2004-08-20/>
<http://www.ukoln.ac.uk/metadata/dcmi/collection-application-profile/>
<http://www.ukoln.ac.uk/metadata/dcmi/collection-completeness/>
<http://www.ukoln.ac.uk/metadata/dcmi/collection-ConspectusLevel/2004-07-22/>
- Tietokartan kuvailuformaatin luonnoksessa on 34 kenttää + yksi kansallinen kenttä. Kansainvälisen formaattiehtotuksen kentistä vain kaksi on pakollista (kokoelman nimi ja tiivistelmä). Tietokartan kuvailuformaattissa myös kokoelman tunniste on pakollinen kenttä.
- Tietokarttahankkeessa seurataan kansainvälisen formaatin kehitystä ja mukautetaan tietokartan kuvailuformaattia ja ohjeistusta siihen.

Kokoelmien kuvailujen tallennusalusta

- Esa-Pekka Keskitalo (ohjausryhmän jäsen) esitteli yhdyshenkilöille tietokartan kokoelmien kuvailujen tallennusalustan luonnoksen. Tallennusalustan malli perustuu kansalliseen Dublin Core –tallennusalustaan <http://www.lib.helsinki.fi/cgi-bin/dc.pl>. Tässä tallennusalustassa kenttien lisääminen on helppoa ja valinnat tehdään valikosta klikkaamalla.

Tietokartan käyttöliittymä

- Ari Rouvari (ohjausryhmän asiantuntijajäsen) esitteli yhdyshenkilöille vaihtoehdot (DOMS vs. Nelli-portaali) tietokartan käyttöliittymäksi ja eri vaihtoehtojen vahvuudet ja heikkoudet. Käyttöliittymää ei vielä valittu vaan asiaa kypsytellään.

Pilottitutkimukset

- Merja Hyödynmaa kertoi yhdyshenkilöille pilottitutkimusten (= kokoelmien määrällisten kartoitusten) tuloksista. Yhdyshenkilöille lähetettiin (tieto-kartta -listalle) 8.6.04 pilottitutkimusten ohjeet ja taulukkopohjat. Aikaa tutkimustulosten ilmoittamiseen oli 16.8.04 asti.
- Neljästä pilottiaihealueesta filosofian pilotoi 11 kirjastoa, markkinoinnin 8 kirjastoa, informaatiotutkimuksen 5 kirjastoa ja eläintieteen 2 kirjastoa. Osa-alueittain filosofian pilotoi 4 kirjastoa, markkinoinnin 1 kirjasto, informaatiotutkimuksen 2

kirjastoa ja eläintieteen 1 kirjasto. Määrälliset kartoitukset koostuivat aineiston ikäjakauman ja kielijakauman selvittämisestä. Ikäjakaumaa varten oli valmis vuosikategorijaottelu. Kielijakaumaa varten kirjastot saattoivat valita itse kartoitettavat kielet.

- Määrälliset kartoitukset oli tarkoitettu kohdistettavaksi perinteiseen aineistoon (kirjallisuuteen). Kartoitettavassa perinteisessä aineistossa oli mukana vaihtelevasti opinnäytteitä, kurssikirjoja, artikkeleita, kausijulkaisuja, laitosten aineistoa jne.
- Saman pilottiaiheen nimekkeiden kartoituksessa käytetyt hakutavat, hakusanat ja luokannumerot vaihtelivat. Ensisijaisena syynä tähän oli kirjastojen käyttämät erilaiset sisällönkuvailumenetelmät (+ käytettyjen menetelmien vaihtelu eri ajanjaksoina) ja vaihtelevat mahdollisuudet hyödyntää signumeja.
- Yhdyshenkilöiden tapaamisessa kuultiin kolmen eri kirjaston kokemuksia pilottitutkimusten tekemisestä. Anneli Ahtola (ohjausryhmän jäsen, yhdyshenkilö) kertoi Tampereen yliopiston kirjaston, Mirja Raivio (yhdyshenkilö) Lapin yliopiston kirjaston ja Arja Valta (yhdyshenkilö) Tampereen teknillisen yliopiston kirjaston pilottitutkimusten tekemisestä.
- Määrällisiä kartoituksia ohjeistamaan perustettiin pienryhmä, johon kuuluvat Arja Valta Teknillisen yliopiston kirjastosta, Mirja Raivio Lapin yliopiston kirjastosta ja Anneli Ahtola Tampereen yliopiston kirjastosta sekä Tietokarttahankkeen suunnittelija Merja Hyödynmaa.

Kokoelmien vahvuudet ja niiden arviointi

- Raine Wilen (ohjausryhmän jäsen) kertoi mm. artikkelista Munroe, M.H.1. and Ver Steeg, J.E. (2004) 'The Decision-Making Process in Conspectus Evaluation of Collections: the Quest for Certainty', *Library Quarterly* 74 (2): 181-205.

Ohjausryhmän kokous

- Ohjausryhmä nimesi kansainvälistä seminaaria suunnittelemaan työryhmän, johon kuuluvat Raine Wilen, Esa-Pekka Keskitalo, Irma Reijonen ja Merja Hyödynmaa. Lisäksi kysytään asiantuntijoiksi Juha Hakalaa ja Pentti Vattulaista.
- Suunnittelijan määräystä jatketaan marraskuun 2004 loppuun.